

Samenvatting

Militaire uitgaven, belastingontwijking en de rol van Nederland

**Stop
Wapenhandel**
www.stopwapenhandel.org

tni
transnationalinstitute

Samenvatting

De onthullingen uit de Panama Papers in april 2016 hebben belasting en belastingontwijking weer hoog op de internationale agenda geplaatst. Schandalen en het aftreden van hooggeplaatsten waren het gevolg. De 11,5 miljoen documenten van offshore advocatenkantoor Mossack Fonseca wierpen nieuw licht op de trucs en strategieën die op grote schaal door politici, zakenlieden en elites worden gebruikt om belasting te ontwijken. Onder hen wapenbedrijven en wapenhandelaren, inclusief individuen geplaatst op een zwarte lijst en gerenommeerde wapenproducenten zoals de Italiaanse gigant FinnMeccanica, recent omgedoopt tot Leonardo.

Panama is echter maar een van de vele landen die bedrijven geheimhouding en belastingmogelijkheden bieden. Nederland is een andere belangrijke speler. Het biedt een juridische thuisbasis aan duizenden bedrijven die worden gelokt met lage belastingtarieven, het ontbreken van transparantie-eisen en bilaterale investeringsverdragen met een groot aantal landen. Bedrijven met niet meer dan een postadres (brievenbusfirma's) kunnen belastingen in eigen land ontlopen, arbitrage claims indienen op grond van Nederlandse investeringsverdragen, en bezit en rekeningen verdoezelen. Onder de grote bedrijven die gebruik maken van de ze Nederlandse belastingontwijkingsroute zijn een groot aantal wapenproducenten en internationale defensiebedrijven.

Wie zijn deze belasting ontwijkende bedrijven en wat zijn hun strategieën? In dit rapport presenteren Stop Wapenhandel en het Transnational Institute het resultaat van onderzoek in de archieven van de Kamervan Koophandel. We vonden een groot aantal wapenproducerende bedrijven met brievenbusfirma's in Nederland. De meeste productie van deze bedrijven vindt plaats in de grote wapenproducerende westerse landen: de Verenigde Staten, Groot Britannië, Frankrijk en Duitsland. De bedrijven blijken vaak geen of nauwelijks personeel te hebben in Nederland. Hun bijna lege kantoren, soms niet meer dan een brievenbus, bieden gelegenheid om op legale gronden zo min mogelijk belasting te betalen.

Uitgangspunt van dit onderzoek zijn de honderd grootste wapenbedrijven ter wereld. Van de bijna \$450 miljard defensieproductie per jaar is deze top 100 verantwoordelijk voor \$ 392,6 miljard.

Het onderzoek leverde de volgende feiten op:

- * 6 van de tien grootste wapenbedrijven hebben een juridische constructie in Nederland.
- * 30 van de top 100 grootste wapenbedrijven hebben één of meer holdings in Nederland, samen goed voor een jaarlijkse productie van \$203 miljoen.
- * nog eens 18 bedrijven met een gezamenlijke defensieproductie van \$42 miljard hebben een vestiging maar zover bekend geen holding in Nederland.

Veel van deze bedrijven zijn betrokken geweest bij corruptie die verder gaat dan belastingontwijking. Het Stockholm International Peace Research Institute (SIPRI) schat dat wapenhandel verantwoordelijk is voor 40% van alle corruptie in internationale transacties. Bovendien stelt een rapport van De Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO) over implementatie van anti-corruptiebeleid dat “van de 22 gerapporteerde beschuldigingen van omkoping er 12 betrekking hebben op brievenbusfirma’s”.

Belastingontwijking door wapenbedrijven is dubbel cynisch. Niet alleen maken wapenbedrijven, net als alle bedrijven, gebruik van de economische infrastructuur die wordt betaald uit belastingopbrengst, hun producten worden ook voornamelijk betaald uit belastingopbrengst. Het merendeel van de defensieproductie wordt aangekocht door overheden. Bovendien wordt onderzoek en ontwikkeling van de wapenindustrie vaak betaald door de overheid of gedaan in samenwerking met publiek gefinancierde universiteiten en/of onderzoeksinstituten. Deze bijdragen door de belastingbetaler lopen nog verder op door de grote corruptie. Deze studie toont aan dat wapenbedrijven op alle mogelijke manieren profiteren van publiek geld terwijl ze zo min mogelijk bijdragen aan de schatkist.

De hoogste prijs die wordt betaald voor de steun aan deze wapenbedrijven is natuurlijk die van mensenlevens die worden verwoest of vernietigd in conflicten. De hulp aan wapenbedrijven bij het ontlopen van hun financiële verplichtingen is een steun aan dodelijke handel. Het wordt tijd om te erkennen dat Nederland, door het beschikbaar stellen van belastingfaciliteiten aan deze bedrijven, medeverantwoordelijk is voor zowel de financiële als de menselijke prijs die wordt betaald voor hun activiteiten.

HET VOLLEDIGE, ENGELSTALIGE RAPPORT
***“Tax evasion and weapon production.
Mailbox arms companies in the Netherlands”***
IS TE LEZEN OP WWW.TNI.ORG/DUTCHARMSTAXEVASION